

Pædagogiske læreplaner Gudenådalens Fribørnehave

Du sidder nu med Gudenådalens Fribørnehave pædagogiske læreplan. Teksten er delt op i forskellige afsnit, som skal give dig et indblik i: Baggrunden for loven om de pædagogiske læreplaner, vores mål for de pædagogiske læreplaner, beskrivelse af de 6 fastlagte temaer og dokumentations- og evalueringsmetode.

God fornøjelse med læsningen.

1. Loven om de pædagogiske læreplaner

Loven om ”de pædagogiske læreplaner” blev sat i kraft i august 2004. Loven har 3 fokusområder:

- Den vil øge fokus på læring
- Den vil skabe mulighed for at bryde den negative sociale arv og
- Den vil skabe et redskab for synliggørelse af det pædagogiske arbejde.

Loven (§8) er en del af dagtilbudsloven. Den skal forstås i samspil med dagtilbudslovens § 7 som indholdsbestemmer daginstitutionens praksis.

I § 7 skrives der at: børn skal gives omsorg, det pædagogiske personale skal understøtte barnets udvikling og selvværd og bidrage til en god og tryk opvækst. Barnet skal gives mulighed for medbestemmelse og medansvar og have betingelser for udvikling af selvstændighed og samhørighed med andre, så det evner at indgå i forpligtende fællesskaber. Det pædagogiske personale skal også sørge for at fremme børns læring og udvikling af kompetencer. Det skal ske gennem oplevelser, leg og pædagogiske aktiviteter, hvor barnet får mulighed for fordybelse, udforskning og erfaring.

§ 8 (de pædagogiske læreplaner) opsætter mål for læringen igennem 6 temaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Sociale kompetencer
3. Sproglig udvikling
4. Krop og bevægelse
5. Naturen og naturfænomener
6. Kulturelle udtryksformer og værdier

Disse 6 temaer skal målsættes, synliggøres og evalueres af den enkelte daginstitution. (personale og forældrebestyrelse). Derudover skal der beskrives hvordan børn med særlige behov er indtænkt.

Efter loven om de pædagogiske læreplaner er der kommet lov om børnemiljø (også indeholdt i dagtilbudsloven). Her er hensigten, at miljøet i daginstitutionen skal vurderes og beskrives i et børneperspektiv, og at børnenes oplevelser skal inddrages alt efter børnenes alder og modenhed.

2. Vores mål for de pædagogiske læreplaner

Først vil vi præcisere, at vi mener, det er vigtigt, både §7 og §8 bliver synliggjort i vores børnehave og dermed er en del af vores pædagogiske praksis. Beskrivelsen af vores pædagogiske læreplaner er derfor hele vejen igennem indholdsbestemt ud fra begge paragraffer. Vi har implementeret

børnemiljøloven i vores udarbejdelse af de pædagogiske læreplaner.

Før beskrivelsen af de 6 temaer vil vi begynde med vores læringsforståelse og læringsmiljø, da de kan være med til at give jer læsere en baggrundsforståelse for hvordan vi arbejder med de pædagogiske læreplaner

Vores læringsforståelse:

- Læring for børn er kropslig
- Læring sker i samspil med andre
- Børn lærer bedst ved at have mulighed for medbestemmelse, udforske og påvirke
- læring sker der hvor børnene bliver udfordret (zonen for nærmeste udvikling)
- Glæde er en vigtig katalysator for læring
- Børn skal ikke undervises. De skal opdage, fantasere, opleve, afprøve udfordres og eksperimentere
- Hvert barn er unikt og lærer på forskellige måder. Har forskellig læringsstil.

Vi vil have et læringsmiljø hvor:

- Der er masser af glæde, trykthed og omsorg
- Børnenes ideer og tanker anerkendes og inddrages
- Vi voksne sætter masser af spændende og udfordrende læringsaktiviteter op
- Der er plads til spontanitet
- Der er voksne der er empatiske og reflekterende
- Vi skaber fællesskaber, hvor vi alle er sammen om noget sjovt
- Vi tager individuelle hensyn
- vi laver aktiviteter, der skærper børnenes opmærksomhed og koncentration
- Der er tid (voksenressourcer)

Et godt børneliv her i børnehaven mener vi indeholder:

medbestemmelse, fællesskab/samhørighed, sejre og succes, udfordringer, venner, børn der har en grundstemning af glæde.

Det kræver voksne der vil:

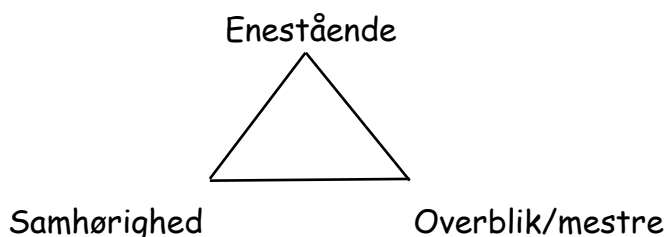
respektere hinanden, involvere sig, inkludere, være opmærksomme på børns trivsel og udvikling, være reflekterende, villige til at sætte sig selv på spil, yde omsorgsfuldhed og anerkende børnenes følelser.

3. Beskrivelse af de 6 temaer

Vi vil starte med at tilføje et ekstra tema, som vi opfatter som værdifuldt for barnets læring: Matematisk/logisk kompetence. I vil derfor blive præsenteret for 7 temaer i denne beskrivelse.

Alsidig personlig udvikling

For at beskrive, hvad vi opfatter som centralt for at få en god personlig udvikling og et godt selvværd, vil vi begynde med at beskrive vores teoretiske udgangspunkt. Vi arbejder, med det vi kalder ”trekanten”. Den er udarbejdet ud fra Jan Tønnes Hansens teori omkring selvet.

For at få en stor følelse af selvværd er det vigtigt, at barnet bliver ”fodret/iltet” på trekantens områder.

Enestående	Overblik/mestre	Samhørighed
Barnet får en følelse af at være noget særlig, at være værdifuld, at være elsket for at være den man er og ikke hvad det kan. Det gør at barnet kan stole på sine egne følelser og erkendelser, kan være kreativ og bruge sin fantasi, udtrykke egne særlige behov og meninger	Barnet får en følelse af kompetence, det styrer sit liv og har styr på sig selv. Det gør at barnet tør tage ansvar, har gå-på-mod og tør tage chancer, har en følelse af at blive inddraget, en viden om at regler kan ændres, en evne til at overveje muligheder og foretage valg.	Barnet får en følelse af at være ønsket, accepteret, vellidt og tilhøre gruppen. Det gør at barnet har lyst til social deltagelse, er empatisk og at det er let at få venner.

Vores mål for dette tema bliver derfor:

- Barnet bliver iltet på sit selvværd ud fra vores ”trekant”
- Vi skaber rum og plads til, at barnet kan udfolde sig og udtrykke sig i et respektfuldt miljø

Hvordan vil vi opnå de mål i praksis

At børnene tit er i små grupper

Vi har aktiviteter, der fremmer ”trekanten’s” mål.

Vi tager mange billeder, hvor børnene kan se sig selv synliggjort.

Vi guider, synliggør og er i dialog med børnene, så de mestrer nye færdigheder.

At vi som voksne lever op til det ved at have ”trekanten” op til debat til personalemøder.

Sociale kompetencer

Vores mål:

- Barnet kan fornemme egne og andres grænser.
- Barnet får værktøjer og spilleregler til, hvordan det kan sige til og fra ved konflikter eller hvis man vil ind i en leg/fællesskab.
- Barnet tør tage initiativ.

Hvordan vil vi opnå de mål i praksis

- *At vi voksne går aktivt ind i børnenes konflikter og guider dem til nye handlemuligheder. Vi viser det både sprogligt og kropsligt.*
- *Vi laver rollespil så børnene via andre sanseindtryk kan få nye forståelser for hvordan man kan handle.*
- *Vi styrker dagligt fællesskabet via fx rundkreds og fælles lege.*
- *Vi iagttager børnene, ift. at børnene har venskaber og skaber rum for, at nye venskaber kan opstå.*
- *Vi leger med børnene og viser dem hvordan legen kan opbygges fx far, mor og børn.*
- *Vi sætter regler og rammer for, hvordan vi omgås hinanden. Vi må fx ikke slå.*
- *Vi fjoller og laver sjov med hinanden både voksne og børn.*
- *Vi bruger teoretiske metoder til at få en målrettet analyse.*
- *Vi arbejder med trin for trin, for at bevidstgøre de følelsesmæssige udtryk vi har.*

- Vi har en "trivselsmappe" med pædagogiske materialer, der kan anvendes når et barn har brug for særlig støtte og vi har brug for at være undersøgende på barnets perspektiv i sin trivsel.
- Vi bruger billeder til at få positive indtryk, både ved sig selv men også ved hinanden. Fx Hvis et barn tænker det ikke rigtig har venner, så synliggør vi det via billeddokumentation. Det kan være at lave en lille vennebog med legebilleder hvor barnet leger med andre. Det kan også være at hænge billeder af barnet i leg med andre op på stuen. Derved skabes der nye forståelser både for barnet selv men også for de andre børn.

Sproglig udvikling

Vores mål:

- Barnet får viden og erfaring om at sprog er mangfoldigt: mimik, kropssprog og tale
- Barnet støttes i at udvikle sig sprogligt her tænkes også mundmotorik.
- Barnet får begyndende indsigt i skriftlig kommunikation.

Hvordan vil vi opnå de mål i praksis

- Vi har ugens bogstav og rim på væggen.
- Vi læser historier og har dialogisk læsning med børnene.
- Vi synger, rimer, remser, leger ordlege og bruger også kroppen til dette.
- Vi sørger for, at der er masser af muligheder for at samtale med børnene ved ofte at etablere små grupper.
- Vi er opmærksomme på, at børnene udvikler sig sprogligt som de forventes.
- Vi anvender sprogscreening ved 3 års alderen og ved behov, for at få klarhed over hvor det enkelte barn kan have vanskeligheder.
- Vi gør brug af kommunens talepædagog.
- Vi skaber historier og fælles fortællinger/eventyr sammen med børnene.
- Vi synger hver dag sammen med børnene – er i gang med at blive certificeret som "Sangglad" institution.
- Det sidste 1/2 år leger vi med vores kommende skolebørn (maxigruppe) ift. at kende bogstaver og danne ord

Krop og bevægelse

Vores mål:

- Barnet har muligheder for at få brugt og stimuleret kroppen og bevæge sig (tumlerum, udeleg, planlagt motorik).
- Barnet får glæde og gode erfaringer ved at bruge kroppen aktivt.
- Barnet får viden om kroppen og kendskab til hygiejne og ernæring.
- Barnet får stimuleret sine sanser.

Hvordan vil vi opnå de mål i praksis

- Vi har fysiske rum i børnehaven (ude og inde) der indbyder til bevægelse.
- Vi tager på mange ture i naturen, hvor kroppen også udfordres.
- Vi er i hallen to gange om ugen.
- Vi har middag en gang om måneden, med fokus på læring om ernæring
- Vi skaber læringsrum (fx tema), hvor viden om kroppen skabes.
  - fysisk
  - motorisk
  - sanseligt

- *hygiejnemæssigt*
- *Vi tester børn ved behov, så vi kan sætte ind med en særlig indsats der hvor det er nødvendigt.*

Natur og naturfænomener

Vores mål:

- Barnet får kendskab, respekt og forståelse for naturen.
- Barnet får glæde ved at være i og erfare naturen.
- Barnet oplever naturen som en kilde til leg, oplevelser, eksperimenter.
- Barnet oplever naturen via sanser.

Hvordan vil vi opnå de mål i praksis

- *Alle børn kommer ud i naturen og nærmiljøet, skov, legeplads, grusgrave eller gårde mindst en gang ugentligt. Alle børn er i etablerede udegrupper*
- *Vi tager bøger og andet læringsmateriale med ud (lup, hvidt tæppe osv.) til at udforske og eksperimentere.*
- *Vi tager naturting ind og bruger det kreativt.*
- *Vi passer tilsår, forspirer og passer vores køkkenhave.*
- *Vi arbejder med science, eksperimenter og undersøger.*
- *Vi snakker ofte og illustrerer årstiderne (tegninger, billeder, tavle) måneder og dage.*
- *Vi rører og udforsker naturen, flytter træstubbe, smager og rører.*
- *Vi tager haletusser ind og kikker på deres udvikling til frøer, og sætter dem så ud igen.*
- *Personalet uddannes ift. natur og udeleg og vi har "Det grønne flag"*

Kulturelle udtryksformer og værdier

Vores mål:

- Barnet får kendskab og forståelse for egne og andres kulturer.
- Vi har aktiviteter med udgangspunkt i danske traditioner (påske, jul osv.).
- Børnene får muligheder for egen deltagelse i eventyr, historie og teater som en del af hverdagen i børnehaven (turde stå frem og skabe betydning for sig selv).

Hvordan vil vi opnå de mål i praksis

- *Vi har eventyrstimer jævnligt, hvor der bliver opført teater eller fortalt eventyr af både børn og voksne.*
- *Vi laver historier og eventyr sammen med børnene, som nogle gange bliver illustreret ved, at børnene laver tegninger eller en bog om eventyret eller historien.*
- *Vi markerer højtider ved at skabe traditioner, hvor der er aktiviteter i forbindelse med højtiden (påske, jul, fastelavn).*
- *Vi tager over på skolen og ser teater og hører musik.*
- *Vi laver et tema hvert år omkring andre kulturer (vi leger, læser, smager og eksperimenterer ud fra en anden kultur).*

Logisk/ matematisk kompetence

Vores mål:

- Barnet får kendskab til og muligheder for at lege med form, figurer og tal

Hvordan vil vi opnå målet i praksis

- *Vi leger på tavlen med tal, figurer og former.*
- *Vi har projektuger hvor vi fordyber os i tal sammen med børnene*

- Vi leger med tal via musik og sang.
- Vi synliggør tallene 1-9 på væggen.
- Vi synger og rimer om tal.

Børn med særlige behov

Vi tænker det er centralt, at alle børn oplever at blive respekteret og anerkendt. Derfor er det vores udgangspunkt, at det er os voksne, der har ansvaret for at skabe en god relation til børnene, også der hvor barnets evt. adfærd kan vanskeliggøre dette.

Derfor har vi følgende opmærksomhedspunkter, som vi hele tiden vil have til diskussion for netop at undgå marginalisering af enkelte børn

- Vi vil opmuntre frem for at nedmuntre. Det vil sige, at vi vil arbejde bevidst med, at alle børn støttes og opmuntres. Heri ligger også en refleksion fra personalet om deres forventninger til børns opførsel. Forventninger som kan være med til at underkende børn pga. deres adfærd.
- Vi vil tale med børnene og ikke til børnene. Alle børn, også børn med særlige behov, skal opleve at blive talt med ud fra en ligeværdig samtale.
- Vi vil sætte rammer som udvider børns mulighed for at deltage. Dvs. vi vil etablere rammer for børnene, som også kan rumme børn med særlige behov.
- Vi vil hjælpe børn ind i lege og samvær med andre børn. Vi tænker, det ikke kun er barnets eget ansvar at skabe relationer og venskaber, det er også vores ansvar som voksne, at børn får dannet disse.

Derudover vil vi have et tæt samarbejde med forældrene, som skal være kendetegnet ud fra ønsket om at skabe udvikling og trivsel til det enkelte barn.

Vi vil benytte os af ekstern kompetence (ex. talepædagog, fysioterapeut, psykolog) for at skabe en god udvikling for barnet.

Vi bruger teoretisk analyse/testmateriale for at skabe overblik over hvor der kræves særlig indsats. Fx Relationscirkel, Topi, sprogscreening og dagtilbudstermometeret

Vi vil ved behov opdele børn i små grupper, så der bliver etableret et læringsmiljø, hvor barnets særlige behov kan tilgodeses.

4.Hvordan vil vi dokumentere

- Ved læringshistorier (børn der fortæller om, hvad de har lært).
- Ved billeder på væg og i fotoalbum (med ord på, hvor der synliggøres hvilken læring, der skabes mulighed for).
- Ved at lave praksisfortællinger.
- Ved børneinterview (hvor vi har lavet etiske overvejelser for at undgå evt. krænkelse af børnene)
- Forældrenyhedsbrev som udkommer hver måned.
- Bruge whiteboardtavle i garderobe.
- Via vores fjernsyn som hænger i garderoben og viser de aktuelle billeder vi har taget af livet i børnehaven
- Via vores facebookside hvor vi viser vores pædagogiske liv og beskriver det.

Vores evaluering

Vi bruger evaluering til at:

- Reflektere over og forbedre vores praksis.
- Synliggøre at vi når vores mål.

Vores evalueringsmetoder er:

- TOPI (Tidligt opsporing og indsats)
- Smtte-model
- Dagtilbudstermometer (dcum.dk)
- Ugentlige stuemøder og månedlige P-møder hvor vi reflekterer over vores pædagogiske praksis og evaluere vores seneste projekt.
- Årligt evalueringsmøde i forældrerådet.
- En gang ugentligt har personalet pædagogisk refleksionsmøde.

Særlig fokusområder i 2018

- I 2018 vil vi arbejde på at få implementeret dagtilbudstermometeret (dcum.dk)
- I 2018 er vi optaget af arbejdet med ”De nye styrkede læreplaner”
- I efteråret 2018 er vi optaget af at indrette børnehaven i ”legezoner” – der giver plads til fordybelse i legen og ”huller af ro” i hverdagen.

Vi håber dette har givet jer et indblik i Gudenådalens Fribørnehaves pædagogiske mål og idealer. I er selvfølgelig mere end velkomne til at spørge og kommentere.

*”jeg føler mig samhörig
jeg er en del af et team
jeg er vigtig for andre mennesker
og jeg hører til*

*”når jeg taler lytter andre
mine meninger bliver hørt
det gør, at jeg føler mig sikker
og jeg er elsket”*